

quickscan natuurtoets

Quickscan natuurtoets Burgemeester Vos de Waelstraat, Zwolle

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Opdrachtgever

Gemeente Zwolle

Status

Definitief

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64

E info@ecogroen.nl

I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets Burgemeester Vos de Waelstraat, Zwolle

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Projectcode	Datum	Status
15-309	30 november 2015	Definitief

Auteur(s)

Drs. I. (Iwan) Veeman

Eindredactie

Drs. A. (Anton) Alberts

Opdrachtgever

Gemeente Zwolle

Veeman, I. (2015). Quickscan natuurtoets Burgemeester Vos de Waelstraat, Zwolle. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 15-309. Ecogroen bv Zwolle.

© Ecogroen (2015)

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen	3
1.3 Algemene opzet onderzoek	4
2. Gebiedsbescherming	5
2.1 Natuurbeschermingswet	5
2.2 Ecologische hoofdstructuur	6
2.3 Overige natuurgebieden	6
3. Flora- en faunawet	7
3.1 Onderzoeksmethode	7
3.2 Flora	7
3.3 Vleermuizen	8
3.4 Grondgebonden zoogdieren	10
3.5 Broedvogels	10
3.6 Amfibieën	11
3.7 Overige soorten	11
4. Geraadpleegde bronnen	12
Bijlagen	
Bijlage 1 - Samenvatting natuurwetgeving	
Bijlage 2 - Rekenresultaat AERIUS	

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Gemeente Zwolle heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen herbesteding aan de Burgemeester Vos de Waelstraat te Zwolle. De natuurtoets is gebaseerd op een veldbezoek op 29 juli 2015 en een inventarisatie van bekende verspreidingsgegevens. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingrepen op de aanwezige natuur-waarden zijn getoetst aan de Flora- en faunawet en de vigerende gebiedsgerichte natuurbescherming.

Effectbeoordeling beschermde gebieden

Het bestemmingsplan heeft geen negatieve effecten op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden. Evenmin is sprake van effect op de Ecologische hoofdstructuur en bijzondere natuurwaarden buiten de EHS. Een vervolgetraject in het kader van gebiedsbescherming is dan ook niet noodzakelijk.

Beschermde soorten

- Er zijn in het plangebied geen beschermde planten aangetroffen of te verwachten;
- In de bebouwing zijn mogelijk vaste verblijfplaatsen van strikt beschermde vleermuizen aanwezig. In geval van sloop of andere werkzaamheden kunnen exemplaren en verblijfplaatsen verloren gaan. Voor werkzaamheden die schade aan deze soorten toebrengen is een ontheffing vereist. Verblijfplaatsen in bomen, belangrijke vliegroutes en foerageergebieden voor vleermuizen ontbreken;
- Mogelijk maakt Steenmarter gebruik van de te slopen panden, andere strikter beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet te verwachten;
- Onder het pannendak zijn mogelijk jaarrond beschermde nestplaatsen van Huismus en Gierzwaluw aanwezig. Door sloop of andere werkzaamheden kunnen nesten en broedsels verloren gaan. Voor werkzaamheden die schade aan dergelijke nestplaatsen toebrengen is een ontheffing vereist. Nesten van andere vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zoals uilen en roofvogels zijn op grond van biotoopkenmerken niet te verwachten in het plangebied;
- Door de aanwezigheid van bebouwing, enkele bomen en wat struweel in het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor enkele algemene vogelsoorten van dergelijke biotopen;
- In het plangebied zijn exemplaren en verblijfplaatsen van enkele algemene en laag beschermde zoogdieren en amfibieën (Ff-wet tabel 1) te verwachten.

Eindconclusie en aanbevelingen

- Het bestemmingsplan heeft geen negatieve effecten op Natura 2000- en EHS-gebieden en belangrijke natuurwaarden buiten de EHS tot gevolg;
- Als gevolg van de sloop en geplande inwendige verbouwplannen kunnen verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten - met name Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen - verloren gaan. Voor het weg-nemen of verstoren van een vaste verblijfplaats van deze soorten is het aanvragen van ontheffing in het

kader van de Flora- en faunawet vereist. Voorafgaand aan de uitvoering is nader onderzoek nodig naar vaste verblijfplaatsen en nesten van respectievelijk gebouwbewonende vleermuizen, Gierzwaluwen en Huismussen. We raden aan te starten met een inplanting inspectie. Dit kan waardevolle informatie opleveren over eventueel gebruik door vleermuizen en geeft ook inzicht in een eventuele aanwezigheid van Steenmarter;

- Werkzaamheden die in gebruik zijnde nestplaatsen van vogels verstoren of beschadigen dienen te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door de uitvoering in elk geval te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het plangebied te controleren op broedende vogels binnen de invloedssfeer van de plannen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum;
- Voor aanwezige en te verwachten laag beschermde zoogdier- en amfibieënsoorten geldt in geval van ruimtelijke ingrepen automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen van de Flora- en faunawet. Het nemen van verplichte vervolgstappen is voor deze soorten in deze situatie dan ook niet aan de orde.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Gemeente Zwolle heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging aan de Burgemeester Vos de Waelstraat te Zwolle. Er zijn hier plannen voor woningbouw. De Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid ten aanzien van het Natuur Netwerk Nederland (voorheen EHS) verplichten vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats. In voorliggende rapportage wordt gerapporteerd over de natuurtoets. Een toelichting op de genoemde wetgeving is gegeven in bijlage 1.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied ligt binnenstedelijk nabij de IJsselhallen in Zwolle (figuur 1). Het plangebied bestaat voornamelijk uit bebouwing met verhard terrein. Er staan enkele bomen. Er zijn plannen om een deel van de bestaande bebouwing (voormalige Sint Antoniuschool) te verbouwen tot appartementen en ook tal van grondgebonden woningen te realiseren. In totaal gaat het om maximaal 35 wooneenheden.

Figuur 1: Ligging van het plangebied (gele belijning). Bron luchtfoto: Google Earth.

1.3 Algemene opzet onderzoek

De natuurtoets is gebaseerd op één locatiebezoek, bekende verspreidingsgegevens (zie hoofdstuk 4 Geraadpleegde bronnen) en ecologische principes. Uit de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van de verwachte effecten van de ruimtelijke ingreep op beschermde gebieden (hoofdstuk 2) en soorten (hoofdstuk 3). Daarnaast is beschreven welke mitigerende (verzachtende of inpassings-) maatregelen eventueel nodig zijn om overtreding van wet- en regelgeving te voorkomen.

2. Gebiedsbescherming

2.1 Natuurbeschermingswet

In de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw) is de bescherming van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000-gebieden) en Beschermde Natuurmonumenten ondergebracht. Beoordeeld dient te worden of ingrepen/activiteiten in of in de nabijheid van deze gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de aangewezen waarden en instandhoudingsdoelen voor deze gebieden.

Het plangebied ligt op minimaal twee kilometer van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Gezien deze afstand en de ingreep zijn alleen effecten als gevolg van toename van stikstofdepositie denkbaar op omliggende Natura 2000-gebieden.

Effecten toename stikstofemissie

Vanaf 1 juli kunnen de eerste Natuurbeschermingswetvergunningen onder de PAS worden aangevraagd en meldingen worden gedaan. Voor vergunningaanvragen en verlening wordt gebruik gemaakt van het rekeninstrument AERIUS. Om te bepalen of de nieuwe situatie leidt tot een toename van stikstofdepositie - op gevoelige habitats binnen Natura 2000-gebied - zijn berekeningen uitgevoerd met het rekenprogramma AERIUS.

Invoer

Voor de invoer van AERIUS zijn we uitgegaan van de uitstoot als gevolg van CV-installaties in bebouwing en vervoersbewegingen.

- Voor CV-installaties (emissiebron 3) is in het model uitgegaan van 35 vrijstaande woningen.
- Voor het aantal voertuigbewegingen is uitgegaan van 8,5 voertuigbeweging per woning per dag verspreid omver aanliggende wegen.

De invoer in het model is bewust hoog aangehouden zodat de uitkomsten van het model kunnen worden beschouwd als 'worst case'. In de praktijk zal de uitstoot vanuit het plangebied lager uitkomen, immers het betreft plannen voor nieuw te bouwen appartementen en geschakelde woningen waarvan de uitstoot lager is. Ook het aantal verkeersbewegingen is bij de modellering hoog aangehouden.

Resultaat en conclusie

De uitvoer van de AERIUS calculator is weergegeven in bijlage 2. De uitvoer toont aan dat binnen Natura 2000-gebied geen sprake is van een toename van depositie van stikstof. Daarmee is er geen belemmering (vanuit de Nbw) voor vaststelling van het bestemmingsplan.

2.2 Ecologische hoofdstructuur

De bescherming van het Natuur Netwerk Nederland (NNN; voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) komt voort uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is, tenzij er sprake is van het ontbreken van reële alternatieven en redenen van groot openbaar belang. Wanneer niet teruggevallen kan worden op het tenzij-gedeelte van het beschermingskader, zal aangevoerd moeten worden dat door de plannen de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet significant aangetast worden.

Overijssel hanteert nog de term Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Uit de Atlas van Overijssel blijkt dat het plangebied op een afstand van circa 1900 meter van de EHS ligt. Het betreft bestaande natuur van *Het Engelse Werk*. Omdat de EHS in Overijssel geen externe werking kent, is een verdere toetsing aan het EHS-beleid niet aan de orde.

2.3 Overige natuurgebieden

Buiten de bescherming van de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur bevinden zich ook natuurgebieden beschermd middels provinciaal beleid, veelal beschreven in Omgevingsplannen of Streekplannen. In dit provinciale beleid is de bescherming van bijvoorbeeld ganzenfoeragegebied en weidevogelgebied uitgewerkt.

Het plangebied ligt niet in gebied met bijzondere natuurwaarden buiten de EHS. Zo is geen sprake van ganzenfoeragegebied of weidevogelgebied in het plangebied of directe omgeving. Vervolgstappen zijn dan ook niet aan de orde.

3. Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (Ffw) verplicht om bij ruimtelijke ingrepen of andere nieuwe activiteiten, na te gaan of er negatieve effecten kunnen optreden op exemplaren of het leefgebied van beschermde plant- en diersoorten. Optredende negatieve effecten dienen zo veel mogelijk vermeden of geminimaliseerd te worden. Voor schade aan strikt beschermde soorten kan het noodzakelijk zijn om een ontheffing aan te vragen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) van het Ministerie van Economische Zaken.

3.1 Onderzoeksmethode

Het terrein is door twee personen bezocht op 29 juli 2015. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan beschermde soorten binnen de Ffw en vooral aan de juridisch zwaarder beschermde soorten (tabel 2- en 3-soorten). Als onderdeel van het veldonderzoek is de bebouwing vanaf de buitenzijde beoordeeld op geschiktheid voor beschermde soorten als broedvogel en vleermuizen. Ook is specifiek gelet op bijzonder of beschermde muurplanten. Aan de hand van een combinatie van terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens (zie hoofdstuk 4 Geraadpleegde bronnen) en expert judgement is vervolgens een uitspraak gedaan over mogelijk aanwezige beschermde soorten. In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die in het plangebied en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten.

3.2 Flora

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek uitsluitend niet beschermde plantensoorten aangetroffen. Het gaat om soorten als Canadese fijnstraal, Bijvoet, Hanepoot, Bezemkruiskruid, Stinkende gouwe en Heermoes. Op de omringende muren - met name die aan de noordwestzijde - staan diverse exemplaren van de niet beschermde Muurvaren. Er zijn geen beschermde plantensoorten of soorten van de Rode lijst waargenomen in het plangebied, waardoor het nemen van verplichte vervolgstappen voor flora niet aan de orde is.

Wel zijn de aanwezige oude (vochtige) muren rondom van waarde voor muurplanten en zijn hier op termijn (en bij gebruik van kalkrijke mortel) potenties voor spontane vestiging (of uitplaatsing) van beschermde muursoorten als Tongvaren.

Figuur 2: Een van de exemplaren van Muurvaren in het plangebied.

3.3 Vleermuizen

Het leefgebied van strikt beschermde vleermuizen (Ff-wet tabel 3 en HR bijlage IV) bestaat uit (vaste) verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader besproken.

Kader 3.1 Vleermuizen

Het leefgebied van de strikt beschermde vleermuizen (Ff-wet tabel 3 en HR bijlage IV) bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Van deze drie onderdelen genieten de verblijfplaatsen de grootste bescherming. Verblijfplaatsen bevinden zich in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamkolonies/ zomerverblijven, baltslocaties/paarverblijven en winterverblijven.

Voor hun oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaats en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jaren lang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Ffw echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Potentiële vaste verblijfplaatsen

De aanwezige hoge bebouwing (voormalige Sint Antoniussschool) herbergen potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. De platte laagbouw oogt ongeschikt voor vleermuizen. Rondom de oude school zijn tal van ventilatiegaten aanwezig in de spouwmuur. Ook zijn er ter hoogte van de voegen open ruimten tussen de muren in de aansluiting op het overstek. Verder is er een fors oppervlakte aan dakpannen waartussen zich ruimten bevinden waarlangs vleermuizen mogelijk onder het dakbeschot en aanwezige zolderruimten kunnen geraken.

Als gevolg van de sloop en geplande inwendige verbouwplannen kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Voor het wegnemen of verstoren van een vaste verblijfplaats van vleermuizen is het aanvragen van ontheffing in het kader van de Ffw noodzakelijk. Hierbij is van belang dat de functionele leefomgeving van aanwezige vleermuizen niet in gevaar komt. Het is noodzakelijk om de volgende acties te ondernemen:

Vervolgstappen

Het vleermuisonderzoek dient (om juridisch houdbaar te zijn) te worden uitgevoerd conform het vleermuisprotocol en de vleermuizen-soortenstandaards. Hierin is beschreven waaraan een vleermuisonderzoek (minimaal) moet voldoen om het gebruik van een verblijfplaats door vleermuizen vast te kunnen stellen. Het nachtelijk onderzoek dient daarom verspreid over de periode half mei/september te worden uitgevoerd; twee bezoeken in de periode half mei-juli naar kraam-/zomerverblijven en twee bezoeken in de periode augustus-september naar paarverblijven/baltslocaties.

Aanvullend onderzoek

Voorafgaand aan de herinrichting van de locatie (waaronder grootschalige verbouwing van het schoolgebouw) dient nader onderzoek plaats te vinden naar vleermuizen om de aanwezige soorten en functies in beeld te brengen. Aan te raden is om de oude school eerst inpandig te inspecteren en aansluitend nachtelijk onderzoek te doen. De inpandige inspectie dient zich vooral te richten op de aanwezige zolders en andere ruimten onder het dak. Mogelijk zijn hier sporen van vleermuizen aan te treffen, misschien ook van Steenmarter. Vervolgens dient nachtelijk vleermuizenonderzoek te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor vleermuizenonderzoek zoals beschreven in het vleermuisprotocol en de soortenstandaards (zie kader 3.1 volgende pagina) van vleermuizen. In voorliggende situatie is het nodig om vier nachtelijke bezoeken verspreid over het jaar uit te voeren: twee nachtelijke bezoeken in de periode half mei-half juli gericht op kraamkolonies/zomerverblijfplaatsen en twee nachtelijke bezoeken in augustus-september gericht op baltslocaties/paarverblijfplaatsen.

Mitigerende maatregelen

Afhankelijk van de resultaten van het aanvullend onderzoek kan het noodzakelijk zijn om vervolgstappen te nemen zoals het aanvragen van een ontheffing en het nemen van mitigerende maatregelen om schade aan vleermuizen te voorkomen. Daarbij valt te denken aan het uitvoeren van de renovatie- en sloopwerkzaamheden buiten de meest kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode en het vooraf ongeschikt maken van de bebouwing voor vleermuizen. Doorgaans is oktober de meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren. Verder kan het ook noodzakelijk zijn om vervangende verblijfplaatsen te realiseren in de eindsituatie en nieuwbouw.

Kader 3.1 Vleermuisprotocol

Vleermuisprotocol

Vleermuizen zijn een belangrijke soortgroep binnen de natuurbescherming. De soorten zijn echter moeilijk te inventariseren, vertonen specifiek gedrag en advies omtrent deze soortgroep is regelmatig complex. Tegen die achtergrond heeft het Vleermuisvakbeeraad van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) een protocol opgesteld voor de inventarisatie van vleermuizen. Het doel van het protocol is bij te dragen aan de kwaliteit en uniformiteit in onderzoek. Het protocol wordt ondersteund door de Dienst Landelijk Gebied (Ministerie van EZ) en de Zoogdiervereniging. Vleermuisonderzoek blijft echter maatwerk en het protocol geldt daarom als richtsnoer en niet als plicht.

Soortenstandaards

Voor 23 (in de Ffw) strikt beschermde soorten is door het voormalige Ministerie van EL&I en het huidige ministerie van EZ een soortenstandaard opgesteld. In deze soortenstandaards staat ecologische informatie over de betreffende soort en zijn leefomgeving. Verder zijn de wettelijke regels en hun toepassingen opgenomen en wordt de wijze van onderzoek en de te nemen mitigerende maatregelen bij veel voorkomende activiteiten beschreven. Bij de beoordeling van ontheffingaanvragen kan de toetsende instantie (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) deze soortenstandaards als uitgangspunt nemen.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

Het plangebied is weinig aantrekkelijk als foerageergebied voor vleermuizen. Van sprake van verlies aan belangrijk foerageergebied is geen sprake. Met de beoogde plannen is tevens geen vliegroute in het gebied. Vervolgstappen zijn niet aan de orde voor deze onderdelen van het leefgebied van vleermuizen.

3.4 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied en de directe omgeving is een beperkt aantal vaste verblijfplaatsen van laag beschermde (Ffw tabel 1-soorten) kleine grondgebonden zoogdiersoorten te verwachten. Het betreft bijvoorbeeld soorten als Bosmuis en Huisspitsmuis. Leefgebied of sporen die duiden op de aanwezigheid van (vaste verblijfplaatsen van) zwaarder beschermde zoogdieren (bijvoorbeeld Steenmarter) zijn niet aangetroffen. De soort is overigens wel bekend uit de nabije omgeving. De kans dat Steenmarter de bebouwing bewoont is beperkt, de nader uit te voeren inpandig inspectie (zie onder vleermuizen) kan hierover duidelijkheid verschaffen.

Bij de geplande ingrepen kunnen exemplaren en verblijfplaatsen van enkele laag beschermde grondgebonden zoogdieren verloren gaan. Voor laag beschermde kleine zoogdieren geldt automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Ffw, waardoor het nemen van vervolgstappen niet aan de orde is.

3.5 Broedvogels

Aangezien dit onderzoek een quickscan betreft, is geen broedvogelinventarisatie uitgevoerd. Op basis van veldwaarnemingen, de terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens en expert judgement is echter wel een goede uitspraak te doen over de te verwachten soorten.

Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Ffw verwijderd worden. Voor een aantal vogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 3.2).

Kader 3.2 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespendif, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Huisemus

In het plangebied zijn ten tijde van het veldbezoek geen vogelsoorten aangetroffen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, maar het moment van onderzoek leent zich niet voor een betrouwbare beoordeling van aan- of afwezigheid. Wel kon worden ingeschat of zich potentieel geschikte broedplaatsen voordoen in het plangebied.

Onder het aanwezige pannendak kunnen mogelijk huismussen broeden. Het daadwerkelijke gebruik door Huismus kan worden vastgesteld dan wel worden uitgesloten door soortgericht huismussenonderzoek uit te voeren in de daarvoor geëigende periode. Dit zijn twee dagbezoeken in de periode april- half mei 2016. Het grote pannendak biedt ook potenties als broedlocatie van Gierzwaluw. Op het moment van veldonderzoek waren de gierzwaluwen (vrijwel) geheel weggetrokken uit Zwolle. Ons is bekend dat in de zo-

mermaanden groepen gierzwaluwen boven de betreffende wijk vliegen, 'gieren' en nesten hebben. Detailinformatie over de nestlocaties en gebruik van het plangebied is niet voorhanden. Bij het veldonderzoek hebben we vastgesteld dat de pannen op het dak in het plangebied relatief netjes liggen ten opzichte van omliggende panden, maar er zijn her en der wel ruimten waar zich nesten kunnen bevinden. Voor een betrouwbaar onderzoek naar Gierzwaluw zijn drie veldbezoeken nodig zijn in de periode juni-half juli 2016. Tijdens drie avondbezoeken (na 18:00 uur) moet worden gelet op in- en uitvliegende dieren. Zo'n onderzoek kan deels gecombineerd worden met het vleermuisonderzoek. Nesten van andere vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, zoals uilen en roofvogels zijn niet te verwachten.

Overige broedvogels

Op de locatie is weinig groen aanwezig en de potenties voor broedvogels van stedelijk groen zijn beperkt. Meest opvallend is een grote berk. Er is in het plangebied kans op broedgevallen van een enkel exemplaar van algemene vogelsoorten als Merel en Houtduif. Tijdens het veldwerk werd achter een van de regenpijpen bij de entree van de voormalige school een verlaten nest gezien, mogelijk van Merel.

Alle in gebruik zijnde nesten van vogels zijn beschermd en mogen in het kader van de Ffw in deze periode niet verstoord of geschaad worden. Werkzaamheden die nestelende vogels verstoren of beschadigen dienen dan ook buiten deze periode te worden gestart. Als broedseizoen wordt gehanteerd: periode van nestbouw, periode van broed op de eieren en de periode dat de jongen op het nest gevoerd worden.

Indien op een locatie geen nestelende vogels aanwezig zijn, mag het aanwezige geschikte broedbiotoop ook tijdens het broedseizoen verwijderd worden. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Een soort als Houtduif kan bijvoorbeeld tot in november broedend worden aangetroffen.

3.6 Amfibieën

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in en nabij het plangebied kan voortplanting van amfibieën worden uitgesloten. Ook de kans op overwinterende exemplaren van algemene en laag beschermde amfibieën (Ffw tabel 1) zoals Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikker achten we hier beperkt. Juridisch zwaarder beschermde amfibieën worden vanwege het ontbreken van geschikt biotoop en op basis van bekende verspreidingsgegevens niet verwacht in het onderzoeksgebied (RAVON en waarneming.nl).

3.7 Overige soorten

Reptielen, beschermde vissen en ongewervelden zijn tijdens het veldonderzoek niet aangetroffen en worden ook niet verwacht omdat geschikt (voortplantings)biotoop ontbreekt. Eventuele vervolgstappen zijn hier voor deze soortgroepen niet aan de orde.

4. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Bekker J.P, P. Twisk & A. Diepenbeek (2010). Veldgids Europese zoogdieren. Uitgegeven door de KNNV en VZZ.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (2009). De amfibieën en reptielen van Nederland. – Nederlandse fauna 9. nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European invertebrate survey – Nederland, Leiden.

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Ministerie van I&M (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Ministerie van LNV (2004). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCIZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van LNV (2006). Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Dienst Landelijk gebied.

Ministerie van LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014). Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*. Versie 2.0.

Internet

Aerius Calculator (<https://www.aerius.nl/nl/over-aerius/producten/calculator>)

Atlas van Overijssel (http://gisopenbaar.overijssel.nl/viewer/app/atlasvanoverijssel_basis/v1)

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Ministerie van EZ (<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl>)

Ravon.nl (website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen)

Telmee.nl (website met soortenwaarnemingen in Nederland)

Waarneming.nl (website met soortenwaarnemingen in Nederland).

Bijlagen

Bijlage 1 - Samenvatting natuurwetgeving

Flora- en faunawet

Inleiding

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (Ffw) van kracht. Onder de Ffw zijn in Nederland ongeveer 500 soorten aangewezen als beschermde dier- of plantensoort. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn.

De Ffw kent een groot aantal verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke ingrepen, plannen en projecten. Zo is het verboden beschermde inheemse planten te plukken of te beschadigen en geldt voor beschermde dieren een verbod op het doden, verwonden en opzettelijk verontrusten. Ook is het verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren te beschadigen of te verstoren of eieren te rapen of te vernielen. De verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats zijn opgenomen in artikel 8. De verbodsbepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving zijn vermeld in artikel 9 tot en met 12.

Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van de minister van Economische Zaken (EZ), of, in geval van beheer en schadebestrijding, van Gedeputeerde Staten van de provincies.

Beschermde dier- en plantensoorten

Beschermde inheemse planten- en diersoorten zijn bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Het zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Ook zijn soorten aangewezen die niet noodzakelijkerwijs in hun voortbestaan worden bedreigd, maar wel bescherming genieten ter voorkoming van overmatige benutting.

De volgende diersoorten zijn beschermd volgens de Ffw:

1. Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *zoogdieren*, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis;
2. Alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten *vogels* met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
3. Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *amfibieën en reptielen*;
4. Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *vissen*, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is;
5. Een aantal ongewervelden (o.a. *insecten, libellen en kevers*) die in hun voortbestaan bedreigd zijn of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd.

Er zijn drie beschermingsregimes van kracht, mede afhankelijk van de zeldzaamheid van de soort en de status in Europese richtlijnen. Van licht naar zwaar beschermd zijn de soorten opgenomen op Tabel 1, 2 of 3. Voor vogels gelden specifieke eisen, met name tijdens het broedseizoen. Bij ruimtelijke ingrepen geldt automatisch vrijstelling voor soorten van Tabel 1 waardoor de meeste aandacht gevraagd is voor soorten van Tabel 2/3 en voor vogels.

Wijze van toetsing en beoordeling

Gaat u een ruimtelijke ingreep uitvoeren, zijn beschermde soorten aanwezig en is er sprake van overtreding van een verbodsbepaling uit de Ffw, dan dient u een ontheffing aan te vragen bij de RVO. Hierbij worden de volgende vragen gesteld:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast?
- Is er een bij wet genoemd belang? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Is er een andere bevredigende oplossing? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

RVO beoordeelt of het bij wet genoemd belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en). Voor Tabel 2-soorten gelden minder zware eisen en kan een door het ministerie goedgekeurde gedragscode ook uitkomst bieden. De gedragscode moet wel van toepassing zijn op uw activiteit en u moet kunnen aantonen dat u precies zo werkt als in de gedragscode staat. Voor Bijlage 1-soorten uit Tabel 3 krijgt u alleen ontheffing wanneer sprake is van een bij wet genoemd belang. Bij een ruimtelijke ingreep betreft het meestal één van de onderstaande vier belangen:

- Bescherming van flora en fauna (b)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e)
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (j)

Voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt dat u in bepaalde gevallen alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een bij wet genoemd belang uit respectievelijk de Vogelrichtlijn¹ en de Habitatrichtlijn.

Rode lijsten

Los van de Ffw heeft de toenmalige Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ter uitvoering van de bepalingen in artikelen 1 en 3 van het Verdrag van Bern een aantal Rode Lijsten voor bedreigde en kwetsbare soorten dieren en planten gepubliceerd². Voor soorten van de Rode Lijsten heeft de overheid zich verplicht onderzoek en werkzaamheden te bevorderen die nodig zijn voor bescherming en beheer. Het voorkomen van een soort op de Rode Lijst heeft geen wettelijke beschermingsstatus tot gevolg. Opname op de Rode Lijst zegt alleen iets over de zeldzaamheid en populatieontwikkelingen van de betreffende soorten.

Natuurbeschermingswet 1998

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw) in werking getreden. De Nbw heeft betrekking op Natura 2000 gebieden in Nederland en verankert een deel van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving. Natura 2000 bestaat uit een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn.

Nederland regelt aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van EZ. Daarnaast stelt Nederland voor al haar Natura 2000-gebieden beheerplannen op waarin de te beschermen waarden, de zogeheten instandhoudingdoelen, nader worden uitgewerkt in ruimte, tijd en omvang.

¹ In de Vogelrichtlijn worden alleen de belangen b en d én de veiligheid van het luchtverkeer (belang c) genoemd.

² Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna en Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

In voorgaand wettelijk kader zijn alleen de meest relevante onderdelen van de wetgeving vereenvoudigd weergegeven. Aan deze tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend. Voor meer achtergronden en de oorspronkelijke wetsteksten.

Bijlage 2 - Rekenresultaat AERIUS

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en stikstofdioxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden, als wel voor overige natuurgebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites www.aerius.nl en pas.naturazoo.nl.

Berekening Situatie 1

- ▶ Kenmerken
- ▶ Emissie
- ▶ Depositie natuurgebieden
- ▶ Depositie habitattypen

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Locatie
Iwan Veeman	Zwolle
-	
-	

Activiteit

Omschrijving
Vos de Waelstraat

Datum berekening	Rekenjaar
03 augustus 2015, 16:28	2015

Rekeninstellingen
Berekend met een straal van 10,0km rondom de bron(nen)

Totale emissie

Situatie 1
123,92 kg/j
36,35 kg/j

Depositie Hoogste projectbijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Provincie
-	-

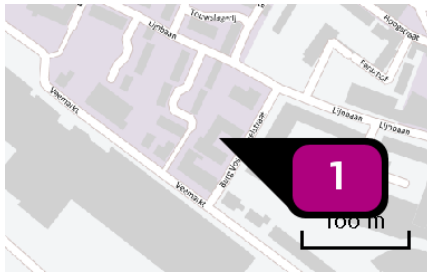
Situatie 1
-

Toelichting

Locatie

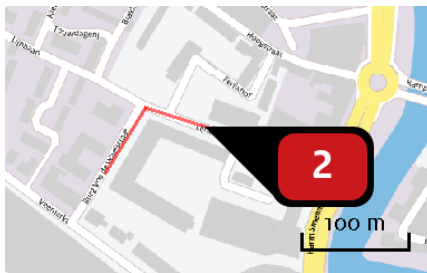

Emissie
Situatie 1

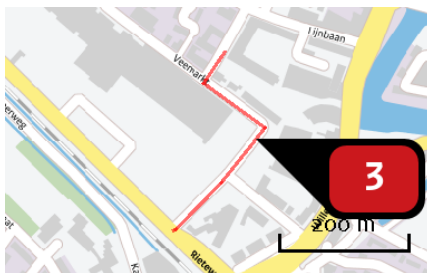
Naam **Bron 1**
 Locatie (X,Y) **202215, 502889**
 NOx **106,06 kg/j**
 NH₃ **35,00 kg/j**

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Vrijstaande woning	Vos de Waelstraat	35,0	NOx NH ₃	106,06 kg/j 35,00 kg/j

Naam **Bron 2**
 Locatie (X,Y) **202329, 502916**
 Uitstoothoogte **2,5 m**
 Warmteinhoud **0,0 mw**
 NOx **5,12 kg/j**
 NH₃ **< 1 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	150,0	NOx NH ₃	5,12 kg/j < 1 kg/j

Naam **Bron 3**
 Locatie (X,Y) **202284, 502736**
 Uitstoothoogte **2,5 m**
 Warmteinhoud **0,0 mw**
 NOx **3,89 kg/j**
 NH₃ **< 1 kg/j**

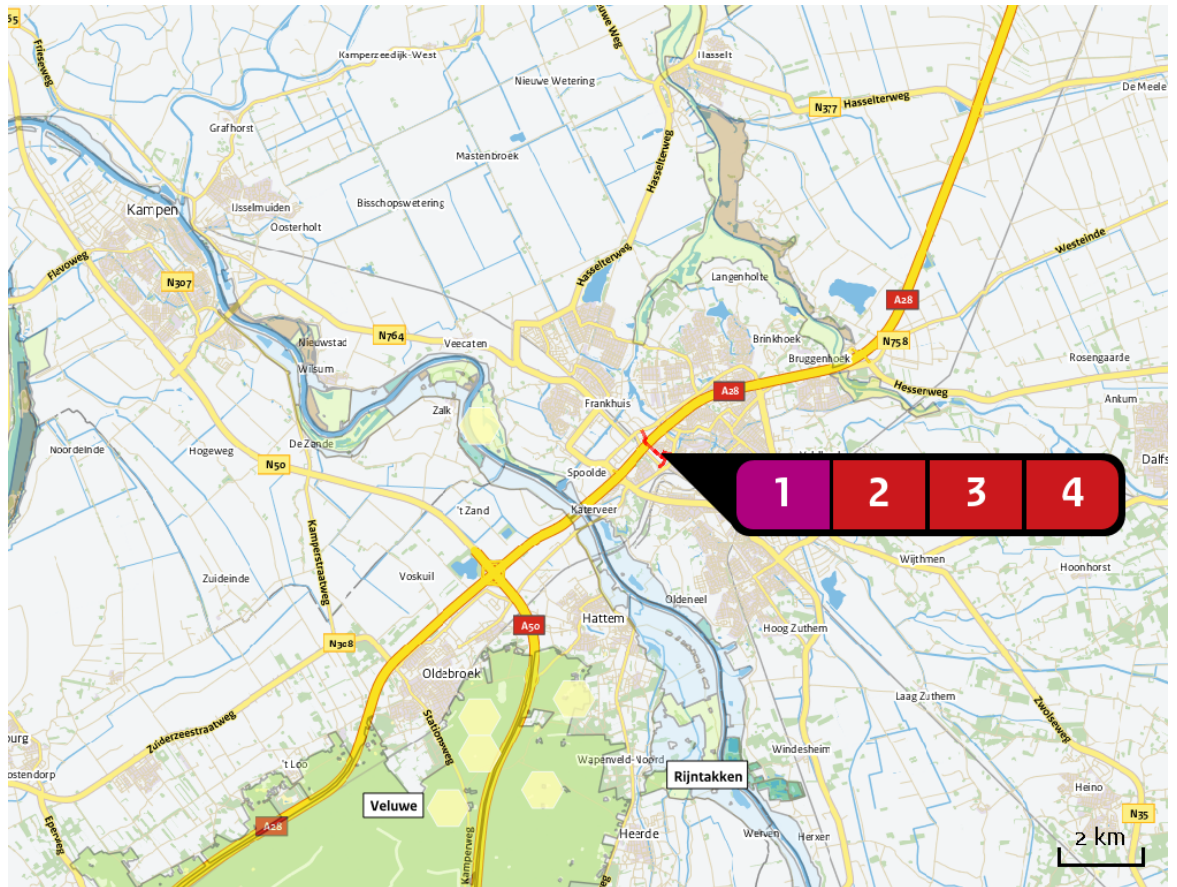
Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	75,0	NOx NH ₃	3,89 kg/j < 1 kg/j

Naam **Bron 4**
 Locatie (X,Y) **201912, 503072**
 Uitstoothoogte **2,5 m**
 Warmteinhoud **0,0 mw**
 NOx **8,84 kg/j**
 NH₃ **< 1 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	75,0	NOx NH ₃	8,84 kg/j < 1 kg/j

Deposities

 Hoogste projectbijdrage

 Hoogste projectbijdrage per natuurgebied

- Habitatrictlijn
- Vogelrichtlijn
- Bescherm natuurmonument
- Habitatrictlijn, Vogelrichtlijn
- Habitatrictlijn, Bescherm natuurgebied
- Vogelrichtlijn, Bescherm natuurgebied
- Habitatrictlijn, Vogelrichtlijn, Bescherm natuurgebied

Depositie PAS-
gebieden

Natuurgebied	Hoogste projectbijdrage (mol/ha/j) Situatie 1	Overschrij- ding KDW	Ontwik- kelingsruimte beschikbaar
Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	0,00	●	✓
Rijntakken	0,00	●	✓
Veluwe	0,00	●	✓

- Geen overschrijding
- Wel overschrijding
- Ontwikkelingsruimte beschikbaar*
- Geen ontwikkelingsruimte beschikbaar
- Meer dan 60% van ontwikkelingsruimte uitgegeven in tenminste één hectare

* Bij beoordeling van een vergunningaanvraag in het kader van de Nb-wet wordt vastgesteld of er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is en of dat significante verslechtering uitgesloten kan worden.

Depositie per
habitattype

Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

Natuurgebied	Hoogste projectbijdrage (mol/ha/j) Situatie 1	Overschrij- ding KDW	Ontwik- kelingsruimte beschikbaar
H91Fo Droge hardhoutooibossen	0,00	●	✓
H6120 Stroomdalgraslanden	0,00	●	✓
H6510B Glanshaver- en vossenstaartheoïlanden (grote vossenstaart)	0,00	●	✓
H3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, buiten afgesloten zeearmen	0,00	○	-
H6510A Glanshaver- en vossenstaartheoïlanden (glanshaver)	0,00	●	✓

Rijntakken

Natuurgebied	Hoogste projectbijdrage (mol/ha/j) Situatie 1	Overschrij- ding KDW	Ontwik- kelingsruimte beschikbaar
H6510A Glanshaver- en vossenstaartheoïlanden (glanshaver)	0,00	●	✓
H6510B Glanshaver- en vossenstaartheoïlanden (grote vossenstaart)	0,00	○	✓
H6120 Stroomdalgraslanden	0,00	●	✓
H91EoA Vochtige alluviale bossen (zachthoutooibossen)	0,00	○	✓
H91Fo Droge hardhoutooibossen	0,00	●	✓

Veluwe

Natuurgebied	Hoogste projectbijdrage (mol/ha/j) Situatie 1	Overschrij- ding KDW	Ontwik- kelingsruimte beschikbaar
Hg120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,00	●	✓
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	0,00	●	✓
H4030 Droge heiden	0,00	●	✓
ZGH4030 Droge heiden	0,00	●	✓
Hg190 Oude eikenbossen	0,00	●	✓

- Geen overschrijding
- Wel overschrijding
- Ontwikkelingsruimte beschikbaar*
- Geen ontwikkelingsruimte beschikbaar
- Meer dan 60% van ontwikkelingsruimte uitgegeven in tenminste één hectare

* Bij beoordeling van een vergunningaanvraag in het kader van de Nb-wet wordt vastgesteld of er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is en of dat significante verslechtering uitgesloten kan worden.

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in de Benelux. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2014_20150731_ca27d1770e

Database versie 2014_20150630_ob4970d9ae

Meer informatie over de gebruikte data, zie www.aerius.nl/methodiek